

Gasunie Transportservices
t.a.v. de heer B.J. Hoevers
Postbus 181
9700 AD Groningen

Woerden : 14 juli 2025

onze ref. : E25b14
doorkiesnr. : 0348 48 43 50
e-mail : hg@vemw.nl

onderwerp : Consultatie Overzicht leveringszekerheid van aardgas 2025

Geachte heer Hoevers,

Gasunie Transportservices (GTS) heeft de wettelijke taak om jaarlijks, vóór 15 september, een 'Overzicht leveringszekerheid van aardgas' aan te bieden aan de minister van Klimaat en Groene Groei. GTS stelt representatieve organisaties in staat om te reageren op de planningsuitgangspunten en de voorlopige resultaten. Van de geboden mogelijkheid maken wij graag gebruik.

Vuldoelstellingen

Op grond van Verordening (EU) 2017/1938 betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gasleveringszekerheid geldt dat een EU-lidstaat op 1 november moet waarborgen dat de ondergrondse gasopslagen (UGS) gemiddeld voor 90% zijn gevuld. Voor Nederland geeft GTS aan dat het totale volume dat meetelt voor de berekening in Nederland circa 144 TWh bedraagt. Dit gegeven resulteert in een vuldoelstelling van 130 TWh. Indien lid 2 en lid 3 uit artikel 6bis van Verordening (EU) 2017/1938 toegepast worden komt de doelstelling voor Nederland uit op circa 107 TWh, oftewel ~74% van 144 TWh. GTS baseert haar advies aan de minister op reële inschattingen van de gasvraag in een koud gasjaar.

Binnen het Europees Parlement en tussen lidstaten vinden discussies plaats over de mogelijke verlenging van de huidige vuldoelstelling van 90% tot en met ten minste 2027. De Europese Commissie stelde in maart 2025 voor om de doelstelling van 90%, inclusief de tussenliggende doelen, ongewijzigd te verlengen tot en met 1 november 2027. Verschillende lidstaten hebben zich echter uitgesproken tegen het behoud van deze strenge verplichting en pleiten voor flexibele doelstellingen. Een van de argumenten tegen de handhaving van de 90%-doelstelling is dat deze speculatieve marktwerking zou kunnen aanwakkeren, met prijsopdrijvende effecten in de aanloop naar de winter. Niet ondenkbeeldig, zoals we hebben ervaren in 2022 toen historisch hoge gasprijzen zijn genoteerd.

Na een recente stemming in het Europees Parlement op 8 mei jl. zijn significante amendementen aan Verordening (EU) 2017/1938 voorgesteld.¹ Europarlementariërs stellen voor de

---

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0101_EN.html

gasdoelstelling te verlagen tot 83%. Daarnaast zijn wijzigingen voorgesteld die direct invloed kunnen hebben op de Nederlandse vuldoelstelling, waaronder:

- de verlaging van de minimumvulverplichting van 35% naar 32,28% van het vijfjaarsgemiddelde gasverbruik (Artikel 6a, lid 2);
- de mogelijkheid voor lidstaten om tot 4% af te wijken van het algemene vuldoel van 83%, met een eventuele verhoging tot 8% via een gedelegeerde handeling van de Europese Commissie (Artikel 6a, lid 5a en 5b);
- een aanvullende flexibiliteitsoptie van 1,55% onder dit percentage bij ongunstige marktcondities (Artikel 6a, lid 5c);
- de verplichting voor lidstaten om waar mogelijk prioriteit te geven aan marktgebaseerde maatregelen bij het behalen van de vuldoelstelling (Artikel 6b, lid 1).

Vanwege de (grote) kans dat Verordening (EU) 2017/1938 op korte termijn wordt aangepast en direct invloed kan hebben op de leveringszekerheid in Europa en Nederland roepen wij GTS op om de door Europarlementariërs op 8 mei jl. voorgestelde wijzigingen mee te nemen in haar overwegingen.

Vulgraad en noodvoorraad

Op basis van verschillende aannames en varianten, heeft GTS berekend dat op 1 november 2026 de minimale vulgraad voor de vier Nederlandse seizoensbergingen 115 TWh moet zijn. Dit resulteert in een vulverplichting van ~82%. GTS geeft aan dat er ontwikkelingen denkbaar zijn die de leveringszekerheid in Europa, en daarmee Nederland, langdurig negatief kunnen beïnvloeden. GTS geeft als voorbeelden het niet beschikbaar zijn van vaarroutes voor LNG via de Rode Zee, de straat van Hormuz of het Panamakanaal, een toegenomen dreiging op het verstoren van de energie-infrastructuur, en handelstarieven en het inzetten van energielevering als politiek drukmiddel. GTS geeft aan dat in het overzicht leveringszekerheid 2025 geen rekening wordt gehouden met dergelijke grootschalige en/of langdurige onderbreking in de gastoevoer.

Wij steunen deze benadering van GTS ten aanzien van de vulverplichting. Uiteindelijk moet het toepassen van een dergelijke zekerstelling goed overwogen worden. Het risico van een gebeurtenis wordt bepaald door de waarschijnlijkheid dat de gebeurtenis plaatsvindt, te vermenigvuldigen met de impact of het effect van die gebeurtenis (risico = kans * effect). Het verzekeren tegen dergelijke ontwikkelingen, zoals het uitvallen van een Noorse pijpleiding of een stop op de import van Amerikaans/Qatari LNG, gaat gepaard met aanzienlijke kosten ('verzekeringspremie'). Alle aangeslotenen op het Nederlandse gasnetwerk dragen direct of indirect aan deze premie bij. Een dergelijke premie past niet binnen het huidige kader waarin de concurrentiepositie van de energie-intensieve industrie in Nederland in het gedrang is en de utilisatiegraad van de gasinfrastructuur aan het dalen is, waardoor de kosten die aangeslotenen betalen voor gebruik van de infrastructuur al enkele jaren stijgen en naar verwachting verder zullen stijgen.

En we realiseren ons dat deze zienswijze uitgaat van reguliere marktomstandigheden zonder langdurige verstoringen. Het is in dat licht verstandig om wel voorbereid te zijn op zo'n situatie, mocht die zich voordoen. Dit in acht nemend is de aanbeveling van GTS om dit te onderzoeken in (Noordwest-)Europees verband verstandig. Immers, de wereld is zeker het laatste jaar ingrijpend veranderd, en effecten van een situationele calamiteit zullen zich uitstrekken tot over de landsgrenzen van Nederland en vice versa. Bovendien heeft niet elke lidstaat de mogelijkheid om een noodvoorraad aan te leggen. En als het nodig is, dan is het verstandig maatregelen te treffen met minimale middelen en een maximaal effect, waarbij de kosten naar evenredigheid worden gedeeld door de lidstaten.

VEMW adviseert in zo'n onderzoek goed onderscheid te maken tussen de begrippen 'noodvoorraad' en 'strategische reserve' in relatie tot het beoogde doel, de mogelijke maatregelen en noodzakelijke middelen. Hierbij moet rekening gehouden worden met kosten en risico's die marktpartijen als individuele partij kunnen beïnvloeden en dragen, en kosten en risico's die deze spelers – en wellicht ook de transmissiesysteembeheerder – overstijgen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om desgewenst een mondelinge toelichting te geven op deze zienswijze.

Hoogachtend,

w.g.

dr. H. Grünfeld
Algemeen directeur